

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200170
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8521200170.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyne A. E., nar. XX.X.XXXX, bytom U. A. XXX, XXX XX U. A., právne zastúpená: JUDr. Rastislav Stašák, advokát Advokátskej kancelárie so sídlom 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanému H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. A. XXX, XXX XX U. A., v konaní o uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do práv vyplývajúcich z vecného bremena a nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp.zn. 6C/4/2021 - 27 zo dňa 19.02.2021, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v znení: I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa akýchkoľvek stavebných úprav na nehnuteľnosti - rodinnom dome nachádzajúcom sa v kat. území U. A., zapísanom na LV č. XX ako stavba so súpisným č. XXX, postavená na KN-C parcela č. XX, ktoré by narušili doterajší pokojný stav a súkromie žalobkyne a je povinný rešpektovať doterajšie stavebné rozdelenie tejto nehnuteľnosti, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa sp. zn. 6C/4/2021. II. Vyslovil, že trovách konania neodkladného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, 2, 3, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, 3, § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), § 3 ods. 1, § 4, § 11, § 151n ods. 1, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, a článkom 19 ods. 2 a článkom 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa sa podanou žalobou na súde prvej inštancie domáhala uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa zásahov do práv vyplývajúcich z vecného bremena. Zároveň žiadala, aby súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia spočívajúcom v uložení povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek stavebných úprav na nehnuteľnosti - rodinnom dome nachádzajúcom sa v kat. území U. A., zapísanom na LV č. XX ako stavba so súpisným č. XXX, postavená na KN-C parcela č. XX, ktoré by narušili doterajší pokojný stav a súkromie žalobkyne a je povinný rešpektovať doterajšie stavebné rozdelenie tejto nehnuteľnosti.

4. Žalobkyňa návrh dôvodila tým, že žalovaný - jej brat v dedičskom konaní po ich otcovi H. E. nadobudol do svojho výlučného vlastníctva rodinný dom nachádzajúci sa v katastrálnom území U. A., zapísaný na LV č. XX, súp. č. XXX, ako aj pozemok, na ktorom je stavba postavená, parcela KN-C č. XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 766 m². Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 1D/109/2004, Dnot/88/04 nadobudlo právoplatnosť dňom 28.07.2004. V rámci uvedeného dedičského konania bolo na stavbe, ako aj na príslušnom pozemku zriadené vecné bremeno v prospech matky žalobkyne a žalovaného Q. E., rod. K., ako aj v prospech žalobkyne, ktoré spočívalo v práve doživotného bývania a užívania

domovej nehnuteľnosti tak ako doposiaľ. V čase dedičského konania žalobkyňa spolu s dcérou užívala tzv. zadnú časť rodinného domu, ktorá pozostávala z dvoch obytných miestností, t.j. izby, v ktorej býval pôvodne otec - poručiteľ, ako aj z izby s kuchyňou, chodby, WC, komory a taktiež užívala jednu miestnosť v pivnici - v pôvodnej kotolni. V roku 2008 žalobkyňa na vlastné náklady užívanú časť domu zrekonštruovala a stavebne oddelila tak, že v rámci domu vznikli dve samostatné bytové jednotky, ktoré neboli navzájom prepojené a každá z nich mala samostatný vchod. V rámci rekonštrukcie zabezpečila, aby ňou užívaná časť stavby mala samostatné vykurovanie oddelené od časti stavby, ktorú užíva brat - žalovaný, tzv. predná časť domu. Stavebné úpravy boli vykonané so súhlasom žalovaného, nakoľko len kopírovali užívací stav. Takto vytvorenú samostatnú bytovú jednotku žalobkyňa užívala pokojne a nerušene až do nedávnej minulosti. Problémy spolunažívania začali v období Veľkej noci v roku 2020, v dôsledku čoho dcéra žalobkyne na žiadosť žalovaného odišla z domu, avšak ani potom sa situácia neupokojila. Žalovanému prekáža, keď dcéra žalobkyne príde ku nej na návštevu, resp. chce u nej hoc len na jednu noc prespať. Žalovaný neustále prikazuje žalobkyňu, koho môže do bytu pustiť a koho nie. Žalovaný si nechal pri vchode žalobkyne v januári tohto roka namontovať bezpečnostnú kameru, ktorá je nasmerovaná priamo na vchod do žalobkyňou užívaného bytu. Len čo príde dcéra k nej na návštevu, žalovaný jej píše SMS, aby okamžite odišla, resp. zapol sirénu, aby dal najavo, že vie o jej prítomnosti. Žalovaný bez vedomia a dovoľenia žalobkyne zobral od žalobkyňou užívaného vchodu kľúč a táto má obavu, že do jej užívacej časti môže kedykoľvek žalovaný vojsť (raz sa to tak i stalo). Žalobkyňa tvrdila, že žalovaný bez súhlasu žalobkyne vymenil zámok na jednej izbe užíwanej žalobkyňou a túto jej bráni užívať, nakoľko ju chce užívať on. Zároveň tvrdila, že žalovaný jej zobral kľúč od ňou užíwanej pivnice - kotolne, kde má práčku a odmieta jej ho vrátiť, čím jej bráni v užívaní. Naposledy sa mal žalovaný vyhrážať žalobkyňu, že zbúra spojovaciu priečku a začne užívať jednu z nej užívaných obytných miestností, na ktorej vymenil zámok, čím by okrem straty jednej miestnosti stratila aj akékoľvek súkromie, keďže medzi bytmi by nebola žiadna priečka. Taktiež v rámci SMS komunikácie žalovaný požaduje, aby bola izba vyprataná, lebo ju chce prerábať.

V uvedenom vidí žalobkyňa jednoznačný zásah do pokojného stavu, ktorý trval viac ako 10 rokov.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prejednávanych veciach u neodkladných opatrení navrhovaných v sporoch týkajúcich sa vlastníckych alebo obdobných práv k nehnuteľnostiam, resp. i v štádiu pred začatím takýchto konaní možno uzavrieť, že prakticky ku každej požiadavke smerujúcej k ochrane vlastníckeho práva, resp. obdobného práva k nehnuteľnostiam, potreba neodkladnej úpravy pomerov strán vyplýva už z potreby zachovania stavu veci existujúceho v čase uplatnenia nároku do skončenia konania o veci, teda do právoplatného vyriešenia otázky existencie, či neexistencie tvrdeného vlastníckeho, či obdobného práva strany, ktorá sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia. Táto potreba je daná predovšetkým nutnosťou zamedzenia takým úkonom osôb (osoby, voči ktorým/ktorej) uplatnená požiadavka smeruje, v dôsledku ktorých by už ani prípadný úspech požiadavky uplatnenej v žalobe vo veci samej nemalo zmysel.

6. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňou je dôvodný. Skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako i vo veci samej podľa súdu sú skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán spôsobom navrhovaným žalobkyňou. Je jednoznačne preukázané, že žalobkyňa je oprávnená z výkonu vecného bremena - práva doživotného bývania a užívania domovej nehnuteľnosti, ktoré bolo zriadené na základe schválenej dohody dedičov a je zapísané na liste vlastníctva č. XX kat. územia U. A.. Žalobkyňa týmto osvedčila možnú existenciu práva vo veci samej (pravdepodobnosť nároku).

7. Súd prvej inštancie mal zato, že v čase nariadenia neodkladného opatrenia je daná existencia bezprostredne hroziacej ujmy na práve žalobkyne, o ktorom sa má rozhodovať, pretože aj keď žalovaný nevykonal úkony smerujúce k stavebným úpravám na nehnuteľnosti, avšak ich zamýšľa (čo mal súd za preukázané SMS správou). V prípade realizácie stavebných úprav zo strany žalovaného, neodkladné opatrenie by už nebolo možné nariadiť a bol by zmarený, sťažený a ohrozený následný výkon rozhodnutia, ak by bola žalobkyňa vo veci samej úspešná.

8. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, predložené listinné dôkazy a vyššie citované zákonné ustanovenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že je daná potreba dočasnej úpravy pomerov medzi stranami, preto podľa ust. § 328 ods. 1 CSP nariadil neodkladné opatrenie podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) v znení ako je uvedené v I. výroku tohto uznesenia.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 262 CSP. Nakoľko v predmetnej veci bol podaný návrh na začatie konania vo veci samej súčasne s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, súd rozhodol o trovách konania neodkladného opatrenia tak, že o týchto rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

10. Proti tomuto uzneseniu včas podal odvolanie žalovaný. Uznesenie považuje za nesprávne a nezákonné. Právne odôvodnil svoje odvolanie ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a g/ CSP. Poukázal na to, že z osvedčenia o dedičstve sp.zn. 1D/109/2004, Dnod/88/04, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 28.07.2004 vyplýva iba to, že sa zriadilo vecné bremeno v prospech žalobkyne spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania domovej nehnuteľnosti tak ako doposiaľ, t.j. žalobkyňa neosvedčila existenciu zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie pred samotným rozhodnutím mal strany vypočuť, prípadne zabezpečiť iné dôkazy, až následne mal o tom, či nariadi alebo nenariadi neodkladné opatrenie rozhodnúť. Rozhodnou skutočnosťou vo vzťahu k predmetu konania od ktorej bezprostredne závisí výsledok konania, je posúdenie obsahu a rozsahu vecného bremena, ktoré bolo osvedčením o dedičstve v prospech žalobkyne zriadené. Žalobkyňa vyfabulovanými konštatovaniami, ktoré nezodpovedajú skutočnosti uviedla súd do omylu v otázke oprávnenosti, respektíve dôvodnosti ňou uvádzaného rozsahu vecného bremena - práva užívania nehnuteľnosti žalovaného v dôsledku čoho súd pri takto jednostranne zistenom skutkovom stave dospel k nesprávnemu rozhodnutiu nariadiť neodkladné opatrenie. Samotnému uzneseniu, respektíve konaniu zo strany súdu, ktoré jeho vydaniu predchádzalo žalovaný vytyka to, že súd prvej inštancie sa pred vydaním rozhodnutia ani nepokúsil zistiť stanovisko žalovaného k navrhovanému neodkladnému opatreniu a k dôvodnosti uplatňovaného nároku. Žalovaný nepochybne potvrdil to, čo je uvedené v prvých dvoch odsekoch žaloby žalobkyne. Teda, že k príslušnej stavbe a k pozemku bolo zriadené vecné bremeno v prospech matky Q. Š., rod. K.j, ako aj v prospech sestry A., ktoré malo spočívať v ich práve doživotného bývania a užívania domovej nehnuteľnosti tak, ako doposiaľ. V skutočnosti to bolo tak, že rodičia strán sporu po smrti babky L. Š., ktorá až do svojej smrti v roku 1997 obývala zadnú časť domu so súpisným číslom XXX, dovolili sestre A., teda žalovanej, aby užívala spolu s dcérou G. túto časť domu, v ktorej pôvodne žila babka. Táto časť domu bola oddelená od prednej časti domu hrubou nosnou stenou. Napriek tomu, že dom od cesty vyzerá ako jeden celok, z obytnej prednej časti domu sa do zadnej nedalo prejsť. Oba časti mali samostatné vchody, a do zadnej časti domu sa dalo dostať iba cez jeho samostatný vchod. Zadná časť domu mala iba jednu obytnú izbu, chodbu, WC a komoru. Nie je pravdou, že sestra počas života otca užívala aj miestnosť v prednej časti domu, v ktorej sa zdržiaval otec, a ktorého do momentu jeho skonu opatrovala nebohá mama strán sporu, a podľa možností žalovaný a sestra T. C., rod. Š.V.. Sestra A. nebývala s otcom v prednej časti domu. Otec žil až do smrti s mamou strán sporu, so svojou manželkou. Žalovaná sa o neho v posledných rokoch prakticky nezaujímala ani hop nenavštevovala. Preto žalovaný nechápe, ako môže teraz tvrdiť, že izba v prednej časti domu, ktorá v čase smrti otca, ani v čase vydania osvedčenia o dedičstve a nikdy predtým nebola prepojená so zadnou časťou domu, ani neumožňovala prechod do zadnej časti domu, bola ňou údajne užívaná. Sestra A. túto izbu v čase vydania osvedčenia o dedičstve neužívala, a nevyužíva ju ani niekoľko rokov po smrti otca. T.j. z konštatovania v osvedčení o dedičstve tak ako „doposiaľ“ ju nijako neopravňuje užívanie formou vecného bremena. Tieto skutočnosti, ktoré súd iné ako tvrdí žalobkyňa vie dosvedčiť aj druhá sestra T. a tiež jej manžel C. C.Č.. Ako dôkaz predložil žalobca čestné prehlásenia T. a C.U. C.. Žalovaný Ďalej tvrdí, že sestra A.F., teda žalobkyňa zneužíva dobrosrdečnosť žalovaného. Asi v roku 2008, t.j. cca 4 roky po otcovej smrti súhlasil s návrhom matky strán sporu, aby dočasne umožnil využívať izbu v prednej časti domu, ktorú pôvodne užíval nebohý otec sestrinej dcéry G., aby nemusela znášať stav jej matky, ktorá dlhodobo holdovala alkoholu a bola od neho závislá. Bolo všetkým dcéry žalobkyne ľúto. Preto v roku 2008 žalovaný súhlasil s tým, že dočasne, kým sa jej dcéra neosamostatní a nevydá sa, jej umožní bývať v izbe, ktorú po smrti otca nijako intenzívne nevyužívali. Preto za pomoci švagra C.Á. C. a suseda C. Š. na náklady matky strán sporu a náklady žalovaného, vybúrali časť nosnej steny rozdeľujúcej prednú časť od zadnej časti domu a žalovaný vybral pôvodné dvere na vstupe do miestnosti, ktorú predtým užíval otec strán sporu, a tak vzniklo prepojenie izby so zadnou časťou domu. Ako dôkaz navrhol výsluch C. Š., predložil pôdorys rodinného domu v čase vydania osvedčenia o dedičstve a po roku 2008, a fotografiu rodinného domu - bočný pohľad. Žalovaný uviedol, že netušil, že raz môže toto jeho sestra využiť a začne tvrdiť, že izbu užívala už v čase otcovej smrti, a že jej toto právo užívania patrí. Žalovaný ďalej uviedol, že nechce vziať sestre nič z toho, čo jej podľa osvedčenia o dedičstve patrí. Nemá žiadne výhrady voči jej užívaniu zadnej časti domu v rozsahu konštatovania „tak ako doposiaľ“. Je však znechutený a sklamaný z jej konania, kedy si chce uzurpovať právo užívania miestnosti ku ktorej jej toto právo

nepatrí. Žalovaného ani nenapadlo, že po tom čo sa dcéra žalobkyne na základe dohody so žalovaným vysťahuje s rodinou do svojho nového obydlija v Obci M., podá na žalovaného žalobkyňa žalobu na súd. Žalobkyňa a jej dcéra sú podľa žalovaného si vedomé toho, že im právo užívania k miestnosti strednej časti domu v zmysle osvedčenia o dedičstve nepatrí. No z neznámeho dôvodu žalobkyňa tvrdí opak a je ochotná kvôli tomu zavádzať a klamať. Po odsťahovaní sa dcéry žalobkyne k manželovi chce žalovaný chody tejto izby prehodiť tak ako to bolo predtým, t.j. aby sa táto izba znova stala súčasťou prednej časti domu, tak ako to bolo aj v čase vydania osvedčenia o dedičstve. Týmto úkonom nijako nenaruší žalovaný súkromie žalobkyne, nakoľko obidve časti domu zostanú oddelené, ona nijako nebude ukrátená na svojich právach, keďže sa technické členenie domu vráti do pôvodného stavu, aký bol v čase dedičského konania. Žiadne iné stavebné úkony, ktoré by narušovali jej súkromie nemá žalovaný v pláne. Ako dôkaz predložil dohodu. Čo sa týka zrekonštruovania a stavebného oddelenia nehnuteľnosti, žalobkyňa opisuje žalovaným a jeho matkou realizované pričlenenie jednej miestnosti strednej časti domu k miestnostiam zadnej časti domu, ktoré žalobkyňa dovtedy užívala. O inej rekonštrukcii žalovaný vtom čase nevie a nemá vedomosť. Pokiaľ ide o realizáciu samostatného vykurovania žalovaný uviedol, že o tejto realizácii nevedel a dozvedel sa o nej až neskôr. Určite jej ako vlastníka domu na takéto niečo súhlas nedal, a ona takýto súhlas ani nežiadala. Podľa toho čo vie sa to udialo niekedy v roku 2018. Nezrealizovalo sa to teda súčasne so stavebnou úpravou v roku 2008, ale až so značným časovým odstupom po realizovanej úprave stien rodinného domu. Len pre zdôraznenie uviedol, že žalovaná žiadne stavebné úpravy domu žalobcu nevykonala. Nie je pravdou, že sa vyhráňa, že zbúra spojovaciu priečku a začne užívať jednu zo žalobkyňou užívaných obytných miestností. Žalovaný len vysvetlil čo chce robiť, aby sa dom a jeho užívanie dalo do stavu v čase osvedčenia o dedičstve, keďže doba do ktorej dcére žalobkyne užívanie umožnil sa skončila. Dcéra žalobkyne sa odsťahovala dňa 16.01.2021 a už v dome nebýva. Preto chce vrátiť dom a jeho izby do pôvodného stavu, takže sa rozhodol zamurovať priechod v hlavnej priečke a opätovne urobiť otvor na dvere, ktorý obnoví pôvodný stav a predná izba sa technicky stane súčasťou prednej časti domu, tak ako to bolo predtým v čase dedičského konania. Konštatoval, že súdy musia rešpektovať nie len právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.02.2016 sp.zn. I.ÚS 548/2015. Všetky uvádzané skutočnosti považuje žalovaný za rozhodné pre zrušenie prvoinštančného uznesenia odvolacím súdom. Navrhol, aby odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP zmenil uznesenie, a návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, alebo v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

11. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Konštatovala, že z dosiaľ vykonaného dokazovania je nepochybné, že zo strany žalovaného došlo k zrejmemu zásahu do doterajšieho pokojného stavu, t.j. do užívania predmetnej nehnuteľnosti žalobkyňou tak, ako ju užívala viac ako 10 rokov. Preto má žalobkyňa za to, že je na mieste, aby súd poskytol tomuto právu náležitú ochranu a to aspoň do doby, kedy sa rozhodne vo veci samej. Ak by žalovaný vykonal stavebný zásah tak, ako to plánuje, došlo by k poškodeniu žalobkyňou užíwanej časti nehnuteľnosti (stena, omietka, podlaha a podobne). Pokiaľ žalovaný napáda rozsah vecného bremena, t.j. akú časť domu na základe vecného bremena je žalovaná oprávnená užívať, ide o otázku spornú a súd sa ňou musí vypořadať pri rozhodovaní vo veci samej. Nič to však nemení na tom, že momentálne užíva žalobkyňa časť nehnuteľnosti tak, ako uviedla v podanom návrhu na začatie konania. Táto skutočnosť je nesporná a vyplýva zo samotného stavebného usporiadania domu, kedy je žalobkyňou užívaná časť nehnuteľnosti stavebne odčlenená od časti, ktorú užíva žalovaný. Rovnako je nepochybné, že doterajší pokojný stav je v poslednom čase napádaný práve žalovaným, ktorý sa snaží zúžiť rozsah žalobkyňou užíwanej časti nehnuteľnosti. Takúto snahu žalovaného potvrdzuje žalobkyňou predložená sms správa, a taktiež aj tvrdenia žalovaného uvedené v podanom odvolaní. Skutočný rozsah vecného bremena bude potrebné ustáliť v konaní vo veci samej, kde bude musieť prebehnúť potrebné dokazovanie. Vyjadrenie žalovaného, že urobil dcére žalobkyne láskavosť a umožnil jej užívať svoju izbu, aby nemusela znášať údajné stavy vyvolané alkoholom u žalobkyne, a preto spojil túto izbu s žalobkyňou užívanou časťou domu sú absolútne tendenčné, účelové a postrádajú akúkoľvek logiku. Ak by chcel poskytnúť dcére žalobkyne súkromie a pokoj od žalobkyne, nemalo by zmysle nechať ju v jednej bytovej jednotke so žalobkyňou, ale by jej umožnil využívať svoju izbu bez stavebných úprav. Taktiež za účelové považuje žalobkyňa tvrdenie žalovaného, že nemal vedomosť o žalobkyňou realizovanej rekonštrukcii vykurovania zadnej časti domu. Rekonštrukcia vykurovania sa nedá vykonať v tajnosti, keďže je s ňou spojený aj nie nepatrný hluk, prašnosť a podobne. Navyše pred samotnou rekonštrukciou bol kotol, ktorý pritom žalobkyňa použila, uskladnený v garáži žalovaného. Taktiež s vedomím žalovaného žalobkyňa zabezpečila na vlastné náklady omietnutie a

vymaľovanie predmetnej izby a v roku 2017 opäť so súhlasom žalovaného položila v izbe novú plávajúcu podlahu. Preto navrhla uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

12. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalovaný. Žalobkyňa sama vo vyjadrení neuviedla žiaden ďalší dôkaz svojho tvrdenia o údajnej oprávnenosti a dôvodnosti užívania, len opakovane konštatuje, že otázka oprávnenosti užívania je spornou a bude potrebné vykonať dokazovanie vo veci samej. Spornou sa tak táto skutočnosť javí iba s ohľadom na jej vlastné vyjadrenie, ktoré je tak v rozpore s vyjadreniami nie len žalovaného, ale aj ďalších dvoch svedkov. Preto sa žalovaný domnieva, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno vo vzťahu k skutočnostiam hodnoverne osvedčujúcim dôvodnosť a tvrdenia nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana ako v základnom predpoklade na nariadenie neodkladného opatrenia. Čo do miery pravdepodobnosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/146/2018 zo dňa 03.08.2018 a na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 4Cob/26/2017 zo dňa 10.05.2017. Pokiaľ ide o žalobkyňou tvrdenú opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia s poukazom na zrejmy zásah do pokojného stavu, žalobkyňa poukazuje na jednu sms adresovanú jej dcére. Žalovaný však odvtedy, čo sa dozvedel, že žalobkyňa na neho podala žalobu upustila od zámeru realizovať rekonštrukciu a mieni v zámere pokračovať až po meritórnom rozhodnutí súdu vo veci samej, takže od toho momentu neuskutočnil žiaden úkon, ktorým by sa pokúsil rekonštrukciu zrealizovať. So sestrou nekomunikuje, nestretáva sa a neprichádza s ňou ani do styku, aby jej nedal nejakú zámienku ohrozenia. Žalovaný sa domnieva, že neexistuje ani skutočnosť odôvodňujúca potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Trval na tom, čo uviedol v dôvodoch rozhodnutia umožňujúce žalobkyňi dočasné užívanie dotknutej miestnosti. Myslí si, že sestra si to kvôli jej stavu v uvedenom období ani nemôže pamätať. Rovnako trvá na tom, že nevedel o tom, že žalobkyňa ide realizovať rekonštrukciu vykurovania v zadnej časti domu.

13. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne sa vyjadrila znova žalobkyňa. Uviedla, že v celom rozsahu trvá na podanom návrhu a napriek tvrdeniam žalovaného považuje nariadenie neodkladného opatrenia za zákonné a správne. Je nesporné, že predmetnú časť nehnuteľnosti užíva dlhodobo, a že s týmto spôsobom užívania nehnuteľnosti žalovaný súhlasil. Tento pokojný stav bol narušený snahami a zámerom žalovaného vybúrať časť múru a zamurovať dvere žalobkyne tak, že ňou užívaná časť nehnuteľnosti sa zmenší o jednu obytnú miestnosť. Túto snahu žalovaného zastavila len žaloba žalobkyne a práve nariadené neodkladné opatrenie. Sám žalovaný uvádza, že od tohto svojho zámeru upustil až po tom, čo sa dozvedel o podanej žalobe, a teda po nariadení a doručení neodkladného opatrenia. Všetky tieto skutočnosti podľa názoru žalobkyne dostatočne potvrdzujú opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Má za to, že podstatné okolnosti na osvedčenie nároku dostatočne preukázala. Ostatné skutočnosti sa bude snažiť preukázať v konaní vo veci samej. Žalovaným predložené čestné prehlásenia sú podľa názoru žalobkyne nedôveryhodné, keďže ide o tvrdenia osôb, s ktorými má žalovaný evidentne dobré vzťahy. Tieto sú spísané rovnakým typom písma, akým sú písané podania žalovaného, pričom obe prehlásenia sú takmer identické. Žalobkyňa má podozrenie, že boli spísané podľa vôle a inštrukcií žalovaného, pričom prehlasujúce osoby len podpísali takto vopred inou osobou pripravený text. Uvedené osoby nebývajú v predmetnej nehnuteľnosti. Preto o takéto prehlásenie nemožno oprieť rozhodnutie o neodkladnom opatrení a rovnako ani samotné meritórne rozhodnutie. Podľa názoru žalobkyne nevyhnutné bude vykonať dôkazy, ktoré navrhla až v podanej žalobe. To znamená vypočuť v konaní jednotlivé osoby, ktoré bývajú, respektíve v rozhodnom čase bývali v predmetnej nehnuteľnosti, teda v 1/ rade sporové strany a v neposlednom rade bude potrebné vypočuť aj dcéru žalobkyne. Navrhla uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

14. Vyjadrenie bolo zaslané žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Ďalšie vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

15. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav v prejednávanej veci a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania nedošlo k zmene v týchto skutkových zisteniach. Odvolací súd preto poukazuje na zdôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie a na doplnenie konštatuje.

17. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP prvá veta súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

20. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Súčasne je nevyhnutné zohľadniť, že neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery spätne. Právne účinky uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia smerujú vždy do budúcnosti. To platí aj v prípade, ak z hmotného práva vyplýva možnosť priznania určitého nároku alebo uloženia povinností za predchádzajúce obdobie. Právne pomery a ich relevancia sa posudzujú vždy v čase vydania uznesenia v zmysle ust. § 329 ods. 2 CSP, a potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Rozhodujúce je výlučne kritérium splnenia podmienok v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

21. K tomu odvolací súd uvádza, že reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy. Dochádza k porušovaniu alebo ohrozeniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že nie je možné čakať až na prípadnú konečnú súdnu ochranu vo veci samej. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor na vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy. A preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia a nevykonáva sa dokazovanie v rozsahu, ako v základnom konaní. V tejto súvislosti do pozornosti žalovaného, ktorý namieťa nedostatočné vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie, dáva odvolací súd uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/25/2019 zo dňa 25.06.2019, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zaoberal skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie danej veci, a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Jasne uviedol, že k vydaniu neodkladného opatrenia ho viedla skutočnosť (bod 26 odôvodnenia), že potreba neodkladnej úpravy pomerov strán vyplýva už z potreby zachovania stavu veci existujúceho v čase uplatnenia nároku do skončenia konania o veci. Teda do právoplatného vyriešenia otázky existencie, či neexistencie tvrdeného vlastníckeho, či obdobného práva strany, ktorá sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia. Táto potreba je daná predovšetkým nutnosťou zamedzenia takým úkonom osôb, voči ktorým požiadavka smeruje v dôsledku ktorých by už ani prípadný úspech požiadavky v uplatnenej žalobe vo veci samej nemal zmysel. I podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosťami uvádzanými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj vo veci samej sú skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán spôsobom navrhovaným žalobkyňou. Je jednoznačne preukázané, že žalobkyňa je oprávnená z výkonu vecného bremena - práva doživotného bývania a užívania domovej nehnuteľnosti, ktoré bolo zriadené na základe schválenej dohody rodičov a je zapísané na liste vlastníctva č. XX, kat. územie U. A.. Žalobkyňa týmto osvedčila možnú existenciu práva vo veci samej, teda pravdepodobnosť nároku (bod 27. odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie). Je pravda, že aj keď žalovaný nevykoná úkony smerujúce k stavebným úpravám nehnuteľnosti, tieto zamýšľal v čase vydania uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie urobiť. Bolo to preukázané nie len sms správou, ale sám uvedený tvrdí aj vo svojom odvolaní a v ďalších vyjadreniach. Skutočne v prípade realizácie stavebných úprav zo strany žalovaného by bol zmarený sťažený a ohrozený následný výkon rozhodnutia v prípade úspechu žalobkyne (bod 28 odôvodnenia). Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci neodkladné opatrenie nie je

konečným rozhodnutím. Neprejudikujú sa ním práva strán. To znamená, že obsahom dočasnej úpravy obsiahnutej v neodkladnom opatrení nie je súd viazaný a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak.

23. Preto odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

24. V rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa bude konanie končiť rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania v zmysle ust. § 262 ods.1 CSP.

25. Toto rozhodnutie odvolacím súdom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.